

[Handelsministeren.]

fentlige og koncessionerede virksomheders salg af varer og levering af transport- og tjenesteydelser, jfr. § 2, stk. 1. Denne lov giver således monopoltilsynet mulighed for at gribe ind over for takststigninger i den offentlige transport, og den i begrundelsen til spørgsmålet nævnte sag vedrørende Århus Sporveje er derfor behandlet i monopoltilsynet i overensstemmelse med avancestoplovens regler.

Monopoltilsynet har om forholdene efter 1970 og om den i begrundelsen for spørgsmålet omtalte konkrete sag givet følgende oplysninger:

„Fra 1. september 1971 til 23. februar 1974 blev der efter reglerne i den dagældende pris- og avancelov af 2. april 1971 afgivet i alt 39 vejledende udtalelser vedrørende sporvejs-, rutebil- og bybustakster. Af de påtænkte forhøjelser fandtes 16 ikke rimelige, idet de gik ud over, hvad en privat erhvervsvirksomhed efter loven ville have haft adgang til at foretage.

Under avancestoploven af 11. marts 1975 er truffet 6 afgørelser vedrørende kommunale busruter. I ét tilfælde fandt tilsynet anledning til at reducere den ønskede forhøjelse.

Under avancestoploven har monopoltilsynet som forudsat ved loven normalt ikke taget hensyn til afsætningstilbagegang, idet man i sine vurderinger har lagt den afsætning til grund, som indgik i priskalkulationen på det tidspunkt forud for den 6. marts 1975, hvor der senest blev fastsat priser.

I sagen med Århus Sporveje har monopoltilsynet fulgt sin sædvanlige fremgangsmåde, idet man ud fra regnskabs- og budgetmateriale har skønnet over, hvor store takststigninger der kunne foretages inden for avancestoplovens rammer som følge af lønstigninger og stigning i udgiften til hjælpe materialer.“

Af *Steen Folke* (VS) til undervisningsministeren (12/1 76):

„Hvor mange nyansættelser er der i 1973, 1974 og 1975 sket i tilknytning til den centrale administration af de højere uddannelser, og hvilken vækst har der i de samme 3 år (anslået) været i omkostningerne ved at

administrere den statslige styring og kontrol af de højere uddannelser?“
(Spm. nr. 222).

Begrundelse.

Ifølge oplysninger i pressen vil det koste staten en lille million kr. årligt at opretholde det eksterne 3 mands rektorat på RUC.

I de seneste år er den statslige administration af de højere uddannelser svulmet kraftigt op bl. a. med oprettelsen af direktoratet for de højere uddannelser, sektorrådet under CUR, de faglige landsudvalg etc.

Samtidig udsultes universiteterne bevillingsmæssigt, og der skæres direkte ned på undervisningskontoen, bl. a. på beløb til undervisningsassistenter. Situationen ved det humanistiske fakultet ved Århus universitet er f. eks. helt katastrofal.

Et tilsvarende mønster kendes fra Danmarks radio. Medens der skæres ned og spares på den direkte programproduktion, stiger udgifterne og ansættelserne ved de administrerende embeder (programdirektør-embedet, økonomidirektør-embedet etc.).

Opbygningen af et stort statsligt bureaukrati til at styre og kontrollere de højere uddannelser indebærer et afgørende skridt bort fra de højere uddannelsesinstitutioners hidtidige relative selvstændighed.

Selv om det først og fremmest er den samfundskritiske forskning og undervisning, staten ønsker at få ram på, skal man ikke undervurdere den alment ødelæggende effekt af den voksende direkte statslige indblanding i de højere uddannelser.

Undervisningsminister *Ritt Bjerregaards* svar (19/1 76):

Den centrale administration i undervisningsministeriet af uddannelsessystemet behandles i henseende til personale og øvrige driftsudgifter som en helhed, jfr. finanslovens § 20.1.01., hvilket bl. a. indebærer, at nyansættelser finder sted i ministeriet som sådant og ikke i en bestemt afdeling eller direktorat. Det er derfor ikke muligt at fremkomme med helt præcise tal for så vidt angår de højere uddannelser. De nedenfor nævnte oplysninger må derfor betragtes som omtrentlige.

I perioden 1973-75, nærmere betegnet den 1. oktober 1974, blev ministeriets struktur